

Sujungtos bylos C-266/04–C-270/04, C-276/04 ir C-321/04–C-325/04

Distribution Casino France SAS, anksčiau Nazairdis SAS, ir kt.

prieš

Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic)

(Tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Pagalbos sąvoka – Mokestis už prekybos plotą – Privalomasis ryšys tarp mokesčio ir pajamų iš mokesčio paskirties“

Generalinio advokato C. Stix-Hackl išvada, pateikta 2005 m. liepos 14 d. I-0000

2005 m. spalio 27 d. Teisingumo Teismo (pirmoji kolegija) sprendimas I-0000

Sprendimo santrauka

1. Valstybių teikiama pagalba — Ketinimai suteikti pagalbą — Draudimas įgyvendinti iki galutinio Komisijos sprendimo — Apimtis — Nacionalinių teismų pareigos

(EB 87 straipsnio 1 dalis ir EB 88 straipsnio 2 bei 3 dalys)

2. Valstybių teikiama pagalba — Sutarties nuostatos — Taikymo sritis — Mokesčiai — Netaikymas, išskyrus pagalbai finansuoti skirtus mokesčius — Mokestis, nuo kurio numatyti atleidimai tariamai sudaro pagalbą — Privalomojo ryšio tarp mokesčio ir atleidimo nuo jo suteiktos naudos nebuvimas — Netaikymas

(EB 87 straipsnio 1 dalis ir 88 straipsnio 3 dalis)

3. Valstybių teikiama pagalba — Sąvoka — Tariamai neteisėtu mokesčiu finansuojamos priemonės — Privalomojo ryšio tarp šio mokesčio ir atitinkamų priemonių nebuvimas — Netaikymas — Konkretus atvejis

(EB 87 straipsnio 1 dalis ir 88 straipsnio 3 dalis)

1. Iš EB 88 straipsnio 3 dalies matyti, kad Komisija turi būti informuojama apie ketinimus suteikti ar pakeisti pagalbą. Jei ji mano, kad tokie ketinimai yra nesuderinami su bendrąja rinka, ji nedelsdama pradeda 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą. Atitinkama valstybė narė savo numatomą priemonę negali įgyvendinti, kol bus priimtas galutinis sprendimas pagal šią procedūrą. Pagalbos priemonė EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, įgyvendinta pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalies reikalavimus, yra neteisėta. Nacionaliniai teismai turi apsaugoti teisės subjektų teises nuo draudimo įgyvendinti pagalbą pažeidimo, kurį gali padaryti nacionalinės valdžios institucijos, pagal savo nacionalinę teisę imdamiesi visų priemonių, susijusių su atitinkamos pagalbos priemonės įgyvendinimo teisėtumu ir su suteiktos finansinės paramos išieškojimu.

(žr. 29–30 punktus)

2. Mokesčiai nepatenka į su valstybės pagalba susijusią EB sutarties nuostatą taikymo sritį, nebent jie finansuoja pagalbos priemonę, būdami sudėtine šios priemonės dalimi. Tuo atveju, kai mokestis iš tikrųjų sudaro sudėtinę pagalbos priemonės EB 87 straipsnio 1 dalies prasme dalį, iš EB 88 straipsnio 3 dalies išplaukia, kad nacionalinės valdžios institucijos pareigojimų pažeidimas turi poveikį ne tik pagalbos priemonės, bet ir jos finansuojančio mokesčio teisėtumui.

Tam, kad mokestis būtų galima laikyti sudėtine pagalbos priemonės dalimi, pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus turi egzistuoti toks privalomasis paskirties ryšys tarp mokesčio ir pagalbos, kad pajamomis iš mokesčio būtų finansuojama pagalba. Jeigu toks ryšys egzistuoja, pajamos iš mokesčio turi tiesioginį poveikį pagalbos dydžiui ir dėl to – šios priemonės suderinamumo su bendrąja rinka vertinimui. Tokio ryšio nėra tarp mokesčio ir pagalbos, kuri sudaryta tam tikrą kategoriją įmonių atleidimas nuo šio mokesčio, nes nėra jokio privalomojo ryšio tarp mokesčio ir tokio atleidimo. Iš tiesų atleidimo nuo mokesčio taikymas ir jo apimtis nepriklauso nuo pajamų iš mokesčio. Todėl mokesčio mokėtojai negali remtis tuo, jog kitų įmonių atleidimas nuo mokesčio yra valstybės pagalba, siekdami išvengti šio mokesčio mokėjimo. Iš to darytina išvada, kad net jei tam tikrą įmonių atleidimas nuo mokesčio yra pagalbos priemonė EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, galimas pagalbos neteisėtumas neturėtų poveikio paties mokesčio teisėtumui, todėl įmonės, šio mokesčio mokėtojos, nacionaliniuose teismuose negali remtis galimu atleidimo nuo mokesčio neteisėtumu, siekdamos išvengti šio mokesčio mokėjimo arba jį susigrąžinti.

(žr. 34–35, 40–44 punktus)

3. Privalomojo ryšio tarp mokesčio ir juo finansuojamų priemonių, be kurio šis mokestis negali būti laikomas valstybės pagalbos dalimi, nėra išeitinės išmokos mokėjimo tam tikriems ūkio subjektams atveju, nes iš tikrųjų mokamos išmokos suma priklauso ne nuo pajamų iš mokesčio, o yra nustatyta dekretu, neperžengiant ministro potvarkiu tvirtintą ribą bei remiantis „aplinkybomis, apibūdinančiomis kiekvieno prašančiojo asmens situaciją, ypač jo pajamas ir išlaidas“. Jo taip pat nėra tam tikrą kategoriją profesinių veiklų savarankiškai vykdančių asmenų senatvės draudimo sistemos finansavimo atveju, nes pagal taisykles, pagal kurias nustatoma mokesčių finansuojama dalis, pajamos iš mokesčio neturi tiesioginio poveikio naudai, kuri skiriama šioms sistemoms, be kita ko, nevykdančioms ekonominės veiklos. Jo taip pat nėra dalies iš mokesčio gautų pajamų skirstymo paramos fondams ir profesinėms bendrijoms atveju, nes šios organizacijos ir kompetentingi ministrai turi tokio paskirstymo diskreciją.

(žr. 46, 48–49, 54–56 punktus)

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija)

SPRENDIMAS

2005 m. spalio 27 d.(*)

„Pagalbos sūvoka – Mokestis už prekybos plotą – Privalomasis ryšys tarp mokesčio ir pajamų iš mokesčio paskirties“

Sujungtose bylose C-266/04–C-270/04, C-276/04 ir C-321/04–C-325/04

dėl Saint-Étienne socialinės apsaugos bylų teismo (*Tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne*)

) (C?266/04–C?270/04 ir C?276/04) ir Liono apeliacinio teismo (*Cour d'appel de Lyon*) (C?321/04–C?325/04) (Pranc?zija) 2004 m. balandžio 5 d. ir 2004 m. vasario 24 d. Sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo 2004 m. birželio 24, 25 ir 29 d. bei 2004 m. liepos 27 d., pagal EB 234 straipsn? pateikt? prašym? priimti prejudicin? sprendim? byloje

Nazairdis SAS, tap?s **Distribution Casino France SAS** (C?266/04),

Jaceli SA (C?267/04),

Komogo SA (C?268/04 ir C?324/04),

Tout pour la maison SARL (C?269/04 ir C?325/04),

Distribution Casino France SAS (C?270/04),

Bricorama France SAS (C?276/04),

Distribution Casino France 3 SAS (C?321/04),

Société Casino France, per?musi teises iš **IMQEF SA**, per?musios teises iš **JUDIS SA** (C?322/04),

Dechrist Holding SA (C?323/04),

prieš

Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic),

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kur? sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas laikinai einantis ketvirtosios kolegijos pirmininkas K. Schieman, teis?jai J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts (praneš?jas), E. Juhász ir M. Ileši?,

generalin? advokat? C. Stix?Hackl,

pos?džio sekretor? L. Hewlett, vyriausioji administrator?,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal? ir ?vykus 2005 m. birželio 2 d. pos?džiui,

išnagrin?j?s rašytines pastabas, pateiktas:

- *Nazairdis SAS, Jaceli SA, Komogo SA, Tout pour la maison SARL, Distribution Casino France SAS, Distribution Casino France 3 SAS, Société Casino France*, per?musios teises iš *IMQEF SA*, per?musios teises iš *JUDIS SA* ir *Dechrist Holding SA*, atstovaujam? advokat? E. Meier ir C. Cassan,
- *Bricorama France SAS*, atstovaujamos advokat? B. Geneste, O. Davidson ir C. Medina,
- *Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic)*, atstovaujamos advokato R. Waquet,

- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir S. Ramet,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos C. Giolito,

susipažinęs su 2005 m. liepos 14 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada, priima šį

Sprendimas

- 1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą susiję su EB 87 ir 88 straipsnių išaiškinimu.
- 2 Šie prašymai pateikti nagrinėjant ieškinius, kuriais ginėjamas Prancūzijos mokesčio dėl pagalbos prekybai ir amatininkystei teisėtumas.

Nacionalinės teisės aktai

Pagalbos prekybai ir amatininkystei mokestis

- 3 1972 m. liepos 13 d. įstatymo Nr. 72-657, nustatančio priemonės tam tikrą kategoriją pagyvenusių prekybininkų ir amatininkų naudai (JORF, 1972 m. liepos 14 d., p. 7419) 3 straipsnio 2 dalimi įvedamas pagalbos prekybai ir amatininkystei mokestis (toliau – TACA).
- 4 TACA yra progresyvinis mokestis, tiesiogiai mokamas Prancūzijoje esančių mažmeninės prekybos parduotuvių, turinčių per 400 m² prekybos plotą, kurių metinis apyvarta didesnė nei 460 000 eurų. Mokesčio tarifai didėja atsižvelgiant į kvadratiniam metrui tenkančią metinį apyvartą.
- 5 Su pagrindine byla susijusių įvykių metu TACA rinko Nacionalinė nepriklausoma gamybinio pobūdžio bei prekybos profesinę veiklą savarankiškai vykdančių asmenų bazinio senatvės draudimo kasa (*Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales*, toliau – *Organic*).

Pajamų iš TACA paskirtis

Išėtinų pašalpa

- 6 Pagal įstatymo Nr. 72-657 8-10 straipsnius pajamos iš TACA pirmiausia buvo skirtos finansuoti specialią kompensacinio pobūdžio išėtinų pagalbą tam tikriems prekybininkams ir amatininkams.
- 7 1981 m. gruodžio 30 d. įstatymo Nr. 81-1160 dėl 1982 m. biudžeto įstatymo (JORF, 1981 m. gruodžio 31 d., p. 3539), iš dalies pakeisto 1995 m. vasario 1 d. įstatymu Nr. 95-95 (JORF, 1995 m. vasario 2 d., p. 1742) ir 2002 m. gruodžio 30 d. įstatymu Nr. 2002-1575 (JORF, 2002 m. gruodžio 31 d., p. 22025), 106 straipsnis pakeitė šią specialią kompensacinio pobūdžio pagalbą išetine išmoka. Jame nustatyta:

„Prekybininkai ir amatininkai, bent penkiolika metų draudęsi amatų, pramonės ir prekybos profesijas turinčių asmenų senatvės draudimu, į prašymu gali gauti minėtą draudimo kasą teikiamą pagalbą, jei į pajamos yra mažesnės už dekretu nustatytą maksimalią ribą, kai jiems sueina:

- a) šešiasdešimt metų ir jie galutinai nutraukia bet kokią veiklą;

<...>“.

8 1982 m. balandžio 2 d. Nutarimo Nr. 82?307 (JORF, 1982 m. balandžio 4 d., p. 1035), iš dalies pakeisto 1991 m. lapkričio 8 d. Dekretu Nr. 91?1155 (JORF, 1991 m. lapkričio 10 d.), 6 straipsnis nustatyto išeitin?s išmokos suteikimo s?lygas. Pagal ši? nuostat?, neperžengdama ministro potvarkiu ?tvirtint? rib?, vietos komisija nustato išeitin?s išmokos sum?, atsižvelgdama ? „aplinkybes, apib?dinan?ias kiekvieno prašan?iojo asmens situacij?, ypa? jo pajamas bei išlaidas“.

9 1996 m. rugpj??io 13 d. ministro potvarkio (JORF, 1996 m. rugpj??io 29 d., p. 12940), iš dalies pakeisto 2001 m. rugs?jo 3 d. potvarkiu d?l tam tikr? frankais išreikšt? sum? vert?s euraiš suderinimo (JORF, 2001 m. rugs?jo 11 d., p. 14495), 10 straipsnyje patikslinama, kad „išmokos suma yra nuo 3 140 eur? iki 18 820 eur? šeimai ir nuo 2 020 eur? iki 12 100 eur? viengungiui“.

Kitos TACA paskirtys

10 Po TACA ?vedimo pajamos iš jo gerokai padid?jo d?l mažmenin?s prekybos rinkos pl?tros ir prekybos ?moni? ploto Pranc?zijoje did?jimo.

11 Pajam? iš TACA perviršio likutis buvo skirtas Amatinink? profesin? veikl? savarankiškai vykdan?i? asmen? bazinio senatv?s draudimo sistemai ir gamybinio pob?džio bei prekybos profesin? veikl? savarankiškai vykdan?i? asmen? bazinio senatv?s draudimo sistemai, Amat? ir prekybos išsaugojimo paramos fondui (*Fonds d'intervention pour la sauvegarde de l'artisanat et du commerce*, toliau – *Fisac*) ir Kuro platintoj? profesinei bendrijai (*Comité professionnel de la distribution des carburants*, toliau – CPDC).

– Paskyrimas senatv?s draudimo sistem? naudai

12 1996 m. gruodžio 27 d. ?statymo Nr. 96?1160 d?l socialin?s apsaugos finansavimo 1997 metais (JORF, 1996 m. gruodžio 29 d., p. 19369) 40?II straipsnis papild? Socialin?s apsaugos kodekso L. 633-9 straipsn? nauja 6 dalimi, kurioje numatyta, kad pajam? iš TACA proporcinga dalis skiriama amatinink?, gamybinio pob?džio bei prekybos profesin? veikl? savarankiškai vykdan?i? asmen? bazinio senatv?s draudimo sistem? finansavimui. Ši suma paskirstoma tarp *Organic* ir Amatinink? senatv?s draudimo nacionalin?s kasos (*Caisse nationale d'assurances vieillesse des artisans*, toliau – *Cancava*) proporcingai j? apyvartini? l?š? tr?kumui.

13 Nagrin?jama TACA suma, skirta draudimo sistem? finansavimui, kiekvienais metais nustatoma ministr? potvarkiu.

14 Ši bazinio senatv?s draudimo sistem? finansavimo nuostata buvo išbraukta ?statymo Nr. 2002-1575 35-IV straipsniu.

– Paskyrimas *Fisac* naudai

15 1995 m. spalio 27 d. Dekreto Nr. 95?1140, susijusio su pajam? (iš TACA) perviršio paskirstymu (JORF, 1995 m. spalio 29 d., p. 15808) 2 straipsnyje numatyta, kad dalis pajam? iš TACA perviršio skiriama specialiajai *Fisac* s?skaitai.

16 Pagal šio dekreto 1 straipsn? *Fisac* finansuoja, pirma, bendrus veiksmus, skirtus palengvinti vykdyti ir adaptuoti prekyb? ir amatininkyst? tam, kad b?t? išsaugota prekybos veikla tam tikruose geografin?se arba profesin?se srityse bei j? produkt? pateikimas nuo socialinio gyvenimo nenutolusiose vietose, ir, antra, prekybos bei amat? ?moni?, kuri? metin? apyvarta mažesn? nei už prekyb? ir amatus atsakingo ministro nustatyt?j?, pertvarkym? ir perk?lim?.

17 Pagal šio dekreto 8 straipsnį „sprendimus (dėl pagalbos paskyrimo) priima ministras, atsakingas už prekybą ir amatus, susipažinęs su (tuo pačiu dekretu steigtos) komisijos nuomone“.

– Paskyrimas CPDC naudai

18 CPDC sukurtas 1991 m. kovo 19 d. Dekretu Nr. 91-284 (JORF, 1991 m. kovo 20 d., p. 3874), iš dalies pakeistu 1998 m. kovo 2 d. Dekretu Nr. 98-132 (JORF, 1998 m. kovo 7 d., p. 3515) ir 2001 m. lapkričio 12 d. Dekretu Nr. 2001-1048 (JORF, 2001 m. lapkričio 13 d., p. 18016, toliau – Dekretas Nr. 91-284). Pagal Dekreto Nr. 91-284 2 straipsnį CPDC:

„1. Plėtoja ir gyvendina veiksmų programas, kurių tikslas yra kuro platinimo sistemos tvarkymas, jos produktyvumo didinimas, pardavimo per šią sistemą sąlygų modernizacija ir valdymo bei subalansuoto teikimo išlaikymas visoje nacionalinėje teritorijoje.

2. Teikia paramą suinteresuotosioms įmonėms tam, kad būtų palengvintas vykdomų programų gyvendinimas, ir dėl to vykdo bet kokias reikalingas studijas.

3. Anksčiau minėtais tikslais kaupia informaciją ir ją platina šios srities profesionalams.“

19 To paties dekreto 8 straipsnyje patikslinama, kad CPDC sprendimus priima jos valdyba, kad apie juos pranešama vyriausybei, galiotiniui ir valstybės kontrolieriui bei kad jie tampa vykdytinais, jei nėra vienas iš jų nepasinaudoja savo veto teise per penkiolikos dienų laikotarpį.

20 Dekretas Nr. 98-132 padidino CPDC lūšas, o šio komiteto pajamas traukdamas TACA perviršio dalį. Dėl to jis iš dalies pakeitė Dekreto 91-284 9 straipsnį, papildydamas jį g punktu, kuriame nurodyta, jog „kiekvienais metais ministras, atsakingas už pramonę, prekybą, amatus ir biudžetą, bendru potvarkiu Kuro platintojų profesinei bendrijai nustatoma maksimali šiam tikslui skirta lūšų riba“.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

21 2001 m. balandžio 11 d. kiekviena iš bendrovių ieškovių pagrindinėse C-321/04– C-325/04 bylose pareiškė po ieškinį prieš *Organic Saint-Étienne* socialinės apsaugos bylą teisme. Šiais ieškiniais buvo prašoma grąžinti sumas, kurias jos sumokėjo TACA pavidalu 1999 ir (arba) 2000 metais. Jos teigė, kad TACA buvo įvestas pažeidžiant EB 87 straipsnio 1 dalies ir EB 88 straipsnio 3 dalies nuostatas.

22 2003 m. sausio 27 d. Sprendimais *Saint-Étienne* socialinės apsaugos bylą teismas atmetė šiuos ieškinius. Tuomet ieškovų pagrindinėse bylose pateiktą apeliaciją Liono apeliaciniam teismui.

23 2003 m. balandžio 7 d. ieškovų pagrindinėje C-276/04 byloje pareiškė ieškinį *Saint-Étienne* socialinės apsaugos bylą teisme prieš *Organic*, siekdama susigrąžinti sumas, kurias ji sumokėjo kaip TACA 2000–2002 metais.

24 2003 m. balandžio 11 d. ieškovų pagrindinėse C-266/04– C-270/04 bylose pareiškė minėtame teisme penkis skirtingus ieškinius prieš *Organic*, siekdamas susigrąžinti sumas, kurias jos sumokėjo kaip TACA 2001 metais.

25 Šiose bylose prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateiktą teismai klausia, ar TACA buvo nustatytas pažeidžiant EB 87 straipsnio 1 dalį ir EB 88 straipsnio 3 dalį.

26 2004 m. vasario 24 d. Nutartimis (bylos C-321/04– C-325/04) Liono apeliacinis teismas taip pat nusprendė sustabdyti bylą ir pateikti Teisingumo Teismui prašymą „išaiškinti, ar (ieškovi? pagrindin?se bylose) sumok?tas (TACA) yra valstyb?s pagalba EB 87 straipsnio prasme, ar ne“.

27 2004 m. balandžio 5 d. Nutartimis (bylos C-266/04– C-270/04 ir C-276/04) Saint-Étienne socialin?s apsaugos byl? teismas nusprendė sustabdyti bylą ir pateikti Teisingumo Teismui š? prejudicin? klausim?:

„(Ar) EB 87 straipsnis aiškinotinas taip, kad finansin? parama, kuri? Pranc?zijos valstyb? per CPDC <...>, Fisac <...> suteik? kaip išeitin?s išmokos pagalb? amatininkams ir prekybininkams bei kaip dotacijas gamybinio pob?džio ir prekybos profesin? veikl? savarankiškai vykdan?i? asmen? bazinio senatv?s draudimo sistemai ir amatinink? profesin? veikl? savarankiškai vykdan?i? asmen? bazinio senatv?s draudimo sistemai, yra valstyb?s pagalba?“

28 2004 m. rugs?jo 24 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi šios bylos buvo sujungtos.

D?I prejudicini? klausim?

Išankstin?s pastabos

29 Iš EB 88 straipsnio 3 dalies matyti, kad Komisija turi b?ti informuojama apie ketinimus suteikti ar pakeisti pagalb?. Jei ji mano, kad tokie ketinimai nesuderinami su bendr?ja rinka, ji nedelsdama pradeda 88 straipsnio 2 dalyje numatyt? proced?r?. Atitinkama valstyb? nar? savo numatom? priemoni? negali ?gyvendinti, kol bus priimtas galutinis sprendimas pagal š? proced?r?.

30 Pagalbos priemon? EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, ?gyvendinta pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalies reikalavimus, yra neteis?ta (žr. 1991 m. lapkri?io 21 d. Sprendimo *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires ir Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, C-354/90, Rink. p. I-5505, 17 punkt?). Nacionaliniai teismai turi apsaugoti teis?s subjekt? teises nuo draudimo ?gyvendinti pagalb? pažeidimo, kur? gali padaryti nacionalin?s valdžios institucijos, pagal savo nacionalin? teis? imdamiesi vis? priemoni?, susijusi? su atitinkamos pagalbos priemon?s ?gyvendinimo teis?tumu ir su suteiktos finansin?s paramos išieškojimu (žr. 2003 m. lapkri?io 27 d. Sprendimo *Enirisorse*, C-34/01– C-38/01, Rink. p. I-14243, 42 punkt?).

31 Net jei sprendimuose pateikti prašym? priimti prejudicin? sprendim?, kaip pabr?žia generalin? advokat? savo išvados 29–33 punktuose, pateikiama tik informacijos apie faktines ir teises pagrindini? byl? aplinkybes santrauka, iš š? sprendim? aiškiai matyti, kad visi procesai nacionaliniuose teismuose yra susij? su sum?, sumok?t? kaip TACA, gr?žinimu.

32 Kita vertus, iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos matyti, kad proceso nacionaliniuose teismuose metu ieškov?s teig? TACA esant neteis?t?, nes jis susij?s su pagalba, suteikta pažeidžiant EB 87 straipsnio 1 dalį ir EB 88 straipsnio 3 dalį.

33 Tokiomis aplinkyb?mis prejudiciniais klausimais iš esm?s klausiama, ar EB 87 straipsnio 1 dalis ir EB 88 straipsnio 3 dalis nedraudžia ?vesti tokio mokes?io, koks yra TACA.

34 Pagal nusistov?jusi? Teisingumo Teismo praktik? mokes?iai nepatenka ? su valstyb?s pagalba susijusi? EB sutarties nuostat? taikymo srit?, nebent jie finansuoja pagalbos priemon?, b?dami sud?tine šios priemon?s dalimi (2005 m. sausio 13 d. Sprendimo *Streekgewest*, C-174/02, Rink. p. I-85, 25 punktas).

35 Tuo atveju, kai mokestis iš tikrųjų sudaro sudėtinę pagalbos priemonės EB 87 straipsnio 1 dalies prasme dalį, iš EB 88 straipsnio 3 dalies išplaukia, kad nacionalinės valdžios institucijų pareigojimą pažeidimas turi poveikį ne tik pagalbos priemonės, bet ir jos finansuojančio mokesčio teisėtumui (žr. minėto sprendimo *Enirisorse* 43–45 punktus).

36 Todėl reikėtų išnagrinėti, ar toks mokestis, koks yra TACA, gali būti laikomas sudėtine vienos ar keleto pagalbos priemonių dalimi minėtos teismo praktikos prasme.

37 Tariamose pagalbos priemonės, ginčijamos pagrindinėse bylose, kurios, nacionaliniai teismai teigimu, gali turėti poveikį TACA teisėtumui pagal su valstybės pagalba susijusias Sutarties nuostatas, yra, pirma, mažmeninės prekybos parduotuvių, kurių prekybos plotas mažesnis nei 400 m² ir kurių metinis apyvarta iki 460 000 eurų (toliau – nedidelės parduotuvių), atleidimas nuo TACA ir, antra, įvairios pajamomis iš TACA finansuojamos priemonės.

38 Šias skirtingas priemones reikėtų nagrinėti atskirai.

Nedidelė parduotuvė atleidimas nuo TACA

39 Ieškovas pagrindinėse bylose teigia, kad nedidelė parduotuvė atleidimas nuo TACA yra pagalbos priemonė EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Tai siejama su atrankine nauda, suteikta iš valstybės lėšų ir galinčia iškraipyti konkurenciją bei prekybą tarp valstybių narių. Kadangi mokestis yra neatskiriamas nuo atleidimo nuo jo, jis yra sudėtinė pagalbos dalis.

40 Šiuo atžvilgiu reikėtų priminti, jog tam, kad mokestis būtų galima laikyti sudėtine pagalbos priemonės dalimi, pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus turi egzistuoti toks privalomasis paskirties ryšys tarp mokesčio ir pagalbos, kad pajamomis iš mokesčio būtų finansuojama pagalba. Jeigu toks ryšys egzistuoja, pajamos iš mokesčio turi tiesioginį poveikį pagalbos dydžiui ir dėl to – šios priemonės suderinamumo su bendrąja rinka vertinimui (minėto sprendimo *Streekgewest* 26 punktas).

41 Tačiau jokio privalomojo ryšio nėra tarp mokesčio ir tam tikros kategorijos priemonių atleidimo nuo jo. Iš tikrųjų atleidimo nuo mokesčio taikymas ir jo apimtis nepriklauso nuo pajamų iš mokesčio (žr. minėto sprendimo *Streekgewest* 28 punktą).

42 Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad mokesčio mokėtojai negali remtis tuo, jog kitų priemonių atleidimas nuo mokesčio yra valstybės pagalba, siekdami išvengti šio mokesčio mokėjimo (žr. 2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Banks*, C-390/98, Rink. p. I-6117, 80 punktą).

43 Iš to darytina išvada, kad net jei nedidelė parduotuvė atleidimas nuo mokesčio yra pagalbos priemonė EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, galimas pagalbos neteisėtumas neturėtų poveikio TACA teisėtumui.

44 Iš to, kas išdėstyta pirmiau, darytina išvada, kad nedidelė parduotuvė atleidimo nuo TACA galimas neteisėtumas neturi poveikio paties mokesčio teisėtumui, todėl įmonės, TACA mokėtojos, nacionaliniuose teismuose negali remtis galimu atleidimo nuo mokesčio neteisėtumu, siekdamos išvengti šio mokesčio mokėjimo arba jį susigrąžinti.

Įvairios pajamų iš TACA paskirtys

45 Ieškovas pagrindinėje byloje teigia, kad visos įvairios pajamų iš TACA paskirtys yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, suteiktos pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalį.

46 Vis dėlto reikėtų priminti, kad nacionaliniuose teismuose nagrinėjant bylas, susijusias su

reikalavimais grąžinti tariamai pagal EB 87 straipsnio 1 dalį ir EB 88 straipsnio 3 dalį neteisėtus mokesčius, klausimas, ar TACA lėšomis finansuojamos skirtingos priemonės yra valstybės pagalba, būtų reikšmingas tik tuomet, jei būtų nustatyta, kad egzistuoja privalomasis paskirties ryšys tarp mokesčio ir atitinkamų priemonių (žr. minėto sprendimo *Streekgewest* 26 punktą).

47 Ieškovs pagrindinėje byloje teigia, kad toks privalomasis ryšys egzistuoja tarp TACA ir šiuo mokesčiu finansuojamų priemonių. Iš tikrųjų pajamos iš TACA nėra skirtos išdui. Atvirkščiai, TACA įvedančiuose teisės aktuose numatytas konkrečių pagalbos priemonių tam tikrų kategorijų prekybininkams, konkuruojantiems su šio mokesčio mokėtojais, finansavimas.

48 Pirmiausia išėtinės išmokos (žr. šio sprendimo 6–9 punktus) atžvilgiu reikia konstatuoti, kad pagal nagrinjamus nacionalinės teisės aktus ši priemonė finansuojama TACA lėšomis. Tačiau, priešingai nei teigia ieškovs pagrindinėje byloje, nacionalinės teisės aktai nepatvirtina privalomojo paskirties ryšio tarp TACA ir išėtinės išmokos egzistavimo.

49 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad galutinai nutraukiantiems veiklą prekybininkams ir amatininkams suteikiama išėtinė išmoka, kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 9 punkte, yra „nuo 3 140 eurų iki 18 820 eurų šeimai ir nuo 2 020 eurų iki 12 100 eurų viengungiui“. Iš tikrųjų mokamos išmokos suma priklauso ne nuo pajamų iš mokesčio, o nuo „vietos komisijos“ dekreto, priimto pagal Dekreto Nr. 82-307 6 straipsnį ir neperžengiant ministro potvarkiu tvirtintą ribą bei remiantis „aplinkybomis, apibūdinančiomis kiekvieno prašančiojo asmens situaciją, ypač jo pajamas ir išlaidas“.

50 Taigi pagrindinėje byloje nagrinjami nacionalinės teisės aktai skiriasi nuo nagrinėtųjų byloje, kurioje priimtas 1970 m. birželio 25 d. Sprendimas *Komisija prieš Prancūziją* (47/69, Rink. p. 487, 20 punktas), kuriuose buvo numatyta, kad jie įvedama pagalba didėjo „didėjant pajamoms iš mokesčio“.

51 Taip pat jie skiriasi ir nuo nacionalinės teisės aktų, nagrinėtų byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Enirisorse*, pagal kuriuos pajamos iš mokesčio turėjo tiesioginį poveikį suteiktos finansinės naudos dydžiui. Toje byloje šie teisės aktai iš tikrųjų aiškiai numatė, kad dvi trečiosios pajamų iš mokesčio pervedamos konkrečiai uosto monei.

52 Tačiau pagrindinėse bylose nėra jokio ryšio tarp pajamų iš TACA ir išėtinės išmokos, suteiktos galutinai savo veiklą nutraukusiems prekybininkams ir amatininkams. Iš tikrųjų nagrinjamuose nacionalinės teisės aktuose nustatomas išėtinės išmokos minimalus ir maksimalus dydis, neatsižvelgiant į pajamas iš mokesčio. Todėl vietos komisija turi apskaičiuoti išėtinės išmokos sumą, atsižvelgdama tik į asmeninį atitinkamų prekybininkų ir amatininkų situaciją. Kadangi pajamos iš TACA neturi poveikio prekybininkams ir amatininkams išėtinės išmokos pavidalu suteikiamos naudos dydžiui, tarp TACA ir išėtinės išmokos nėra privalomojo ryšio šio sprendimo 40 punkte minėtos Teisingumo Teismo praktikos prasme.

53 Tokiomis aplinkybomis galimas išėtinės išmokos neteisėtumas pagal su valstybės pagalba susijusias Sutarties nuostatas neturi poveikio TACA teisėtumui.

54 Be to, dėl amatininkų profesinų veiklų savarankiškai vykdančių asmenų bazinio senatvės draudimo sistemos ir gamybinio pobūdžio bei prekybos profesinų veiklų savarankiškai vykdančių asmenų bazinio senatvės draudimo sistemos (žr. šio sprendimo 12–14 punktus) finansavimui skirtos pajamų iš TACA dalies reikia konstatuoti, kad kasos gavėjai (*Organic* ir *Cancava*) vykdo solidarumo mechanizmu pagrįstos bazinės socialinės apsaugos sistemos valdymo veiklą. Atitinkamą kasą vykdoma veikla nėra ekonominio pobūdžio (2004 m. kovo 16 d. Sprendimas *AOK-Bundesverband ir kt.*, C-264/01, C-306/01, C-354/01 ir C-355/01, Rink. p. I-2493, 47 punktas), o šios veiklos finansavimas nesusijęs su EB 87 straipsnio 1 dalimi.

55 Be to, bet kuriuo atveju nagrinėjami nacionalinės teisės aktai jokia forma nenustato privalomojo paskirties ryšio tarp TACA ir amatininkų bei prekybininkų senatvės draudimo sistemų. Iš tikrųjų, vadovaujantis įstatymo Nr. 96-1160 40-II straipsniu, nagrinėjamiems draudimo sistemoms finansuoti skirtą TACA sumą kiekvienais metais bendrai nustato kompetentingi ministrai. Atsižvelgiant į šį ministrų diskreciją, negalima teigti, kad pajamos iš TACA turi tiesioginį poveikį nagrinėjamiems kasoms gavėjams suteiktai naudai (žr. 2005 m. sausio 13 d. Sprendimo *Pape*, C-175/02, Rink. p. I-127, 16 punktą). Be to, iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos matyti, kad kiekvienais metais nustatoma *Organic* ir *Cancava* skirta 45 730 000 eurų dydžio suma nekinta, neatsižvelgiant į pajamas iš TACA.

56 Galiausiai, remiantis Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiaga, nepanašu, kad egzistuoja privalomasis paskirties ryšys tarp TACA ir priemonių, finansuojamų iš *Fisac* (žr. šio sprendimo 15–17 punktus) bei CPDC (žr. šio sprendimo 18–20 punktus). Iš tikrųjų *Fisac* ir CPDC bei kompetentingų ministrų diskrecija atitinkamai pagal Dekreto Nr. 95-1140 8 straipsnį ir Dekreto Nr. 91-284 4 straipsnį paskirstyti iš TACA surinktas lėšas panaikina tokį paskirties ryšį (žr. minėto sprendimo *Pape* 16 punktą).

57 Todėl net ir darant prielaidą, kad *Fisac* ir CPDC finansuojamos priemonės gali būti kvalifikuojamos kaip valstybės pagalba, galimas šios pagalbos neteisėtumas neturėtų poveikio TACA teisėtumui pagal su valstybės pagalba susijusias Sutarties nuostatas.

58 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad EB 87 straipsnio 1 dalis ir EB 88 straipsnio 3 dalis aiškinamos taip, kad jos nedraudžia apmokestinti tokiu mokesčiu, koks yra TACA.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

59 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

EB 87 straipsnio 1 dalis ir EB 88 straipsnio 3 dalis aiškinamos taip, kad jos nedraudžia apmokestinti tokiu mokesčiu, koks yra Prancūzijos mokestis dėl pagalbos prekybai ir amatininkystei.

Parašai.

* Proceso kalba: prancūzų.